

Zaak C-318/21

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

21 mei 2021

Verwijzende rechter:

Administratīvā apgabaltiesa (Letland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

11 mei 2021

Verzoekende partij:

SIA STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS IN RIGA

Verwerende partij:

Latvijas Zinātnes padome

Voorwerp van het hoofdgeding

Door de SIA STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS IN RIGA ingesteld hoger beroep tegen het vonnis van de Administratīvā rajona tiesa (bestuursrechter in eerste aanleg, Letland) van 8 juni 2020 waarin het door die vennootschap ingediende verzoek tot onrechtmatigverklaring van het besluit van de Latvijas Zinātnes padome (wetenschappelijke raad van Letland) van 19 september 2019 en tot erkenning van het recht op vergoeding van materiële schade ten bedrage van 300 000 EUR is afgewezen.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Overeenkomstig artikel 267 VWEU verzoekt de verwijzende rechter in de schriftelijke fase van het geding in de onderhavige zaak om een uitlegging van artikel 2, punt 83, van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne

markt verenigbaar worden verklaard, teneinde te kunnen bepalen of een entiteit die zich onder meer bezighoudt met het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling en met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht, maar waarvan de eigen financiering voor het merendeel bestaat uit inkomsten uit economische activiteiten, kan worden beschouwd als een organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding. Ook wenst de verwijzende rechter te vernemen of het met het oog op de toekenning van deze kwalificatie gerechtvaardigd is om de voorwaarde betreffende het aandeel van de financiering (inkomsten en uitgaven) van de economische respectievelijk de niet-economische activiteiten toe te passen, en zo ja welke financieringspercentages voor de economische en de niet-economische activiteiten daartoe moet worden gehanteerd.

Prejudiciële vragen

1) Moet artikel 2, punt 83, van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie verenigbaar met de interne markt worden verklaard, aldus worden uitgelegd dat een entiteit (zoals een universiteit of onderzoeksinstituut, een agentschap voor technologieoverdracht, een innovatie-intermediair of een entiteit voor fysieke of virtuele onderzoeksgerichte samenwerking) die zich onder meer bezighoudt met het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling en met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht, maar waarvan de eigen financiering voor het merendeel bestaat uit inkomsten uit economische activiteiten, kan worden beschouwd als een organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding?

2) Is het gerechtvaardigd om de voorwaarde betreffende het aandeel van de financiering (inkomsten en uitgaven) van de economische respectievelijk de niet-economische activiteiten toe te passen om te bepalen of de entiteit voldoet aan het vereiste van artikel 2, punt 83, van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard, namelijk dat de entiteit zich in hoofdzaak bezighoudt met het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling en met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht?

3) Indien de tweede prejudiciële vraag bevestigend wordt beantwoord, wat moet dan de verhouding zijn tussen de financiering van de economische activiteiten en die van de niet-economische activiteiten om te bepalen of het hoofddoel van de entiteit bestaat uit het onafhankelijk verrichten van

fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling en met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht?

4) Moet het voorschrift dat is vervat in artikel 2, punt 83, van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard, en dat inhoudt dat ondernemingen die een beslissende invloed over de entiteit kunnen uitoefenen in hun hoedanigheid van bijvoorbeeld aandeelhouder of lid van de organisatie, geen preferente toegang tot de onderzoekscapaciteit van deze entiteit of tot de door haar verkregen onderzoeksresultaten mogen genieten, aldus worden uitgelegd dat de leden of aandeelhouders van die entiteit ofwel natuurlijke of rechtspersonen met een winstoogmerk (die bijvoorbeeld tegen betaling onderwijsdiensten verrichten), ofwel personen zonder winstoogmerk (zoals verenigingen of stichtingen) kunnen zijn?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Artikel 107, lid 1 en lid 3, onder c), en artikel 179, leden 1 en 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Overweging 49 en artikel 2, punt 83, van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

Punt 2.1 van mededeling 2014/C 198/01 van de Europese Commissie van 27 juni 2014 getiteld „Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie”.

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Artikel 2, lid 2, en artikel 7 van de **Biedrību un nodibinājumu likums (wet op de verenigingen en stichtingen)**.

Artikel 2, lid 2: Een stichting [...] is een geheel van goederen die zijn bestemd voor de verwezenlijking, zonder winstoogmerk, van een door de oprichter gespecificeerd doel.

Artikel 7, lid 1: [...] de stichting heeft het recht om economische nevenactiviteiten uit te oefenen in verband met het onderhoud of de exploitatie van haar bezittingen, alsmede om andere economische activiteiten uit te oefenen met het oog op de verwezenlijking van de doelen van de stichting.

Artikel 7, lid 2: De inkomsten van de [...] stichting mogen alleen worden gebruikt voor de verwezenlijking van het in de statuten genoemde doel. Winsten die zijn verkregen uit door de stichting uitgeoefende economische activiteiten mogen niet worden verdeeld onder de oprichters van de stichting.

Artikelen 1, 2, 4, 7 en 8 van de **Likums “Par Rīgas Ekonomikas augstskolu” (wet op de hogeschool voor economische wetenschappen van Riga)**, volgens welke verzoekster een instelling voor hoger onderwijs is die academisch onderwijs aanbiedt, haar activiteit uitoefent in het domein van de economische wetenschappen, de belangen van de bevolking van Letland dient, als een van haar doelen de ontwikkeling van de wetenschap heeft en tot taak heeft om fundamenteel en toegepast onderzoek in de economische wetenschappen te verrichten.

Punten 2.7, 2.9 en 12.5 van **Ministru kabineta 2017. gada 12. decembra noteikumi Nr. 725 “Fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu izvērtēšanas un finansējuma administrēšanas kārtība” (besluit nr. 725 van de ministerraad van 12 december 2017 betreffende de procedures voor de evaluatie van projecten op het gebied van fundamenteel en toegepast onderzoek en voor het beheer van de financiering ervan).**

Punt 2.7: Entiteit die het projectvoorstel indient: een wetenschappelijke instelling die is ingeschreven in het register van wetenschappelijke instellingen en die, ongeacht haar rechtsvorm (publiek- of privaatrechtelijke organisatie) of de wijze waarop zij wordt gefinancierd overeenkomstig de voor haar activiteiten geldende regels (statuten, intern reglement of oprichtingsakte), in hoofdzaak activiteiten met een niet-economisch karakter uitoefent en voldoet aan de definitie van organisatie voor onderzoek in artikel 2, punt 83, van verordening (EU) nr. 651/2014.

Punt 2.9: Niet-economische hoofdactiviteit: activiteit van een organisatie voor onderzoek die niet onder de in artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vastgestelde activiteitengebieden vallen, met inbegrip van:

2.9.1. onderwijsactiviteiten die zijn gericht op het verhogen van het aantal werknemers en het verbeteren van hun kwalificaties;

2.9.2. onafhankelijke onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten ter vergroting van kennis en verdieping van inzichten, waaronder ook begrepen gezamenlijke onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten, waarvoor de organisatie voor onderzoek doeltreffende samenwerkingsverbanden aangaat;

2.9.3. verspreiding van onderzoeksresultaten op niet-exclusieve en niet-discriminerende basis via bijvoorbeeld onderwijs, open-accessdatabanken, open-accesspublicaties of open-sourcesoftware;

2.9.4. overdracht van kennis en technologie, op voorwaarde dat:

2.9.4.1. de kennis- en technologieoverdrachtsactiviteiten worden uitgevoerd door een afdeling van de organisatie voor onderzoek of een dochteronderneming van de organisatie voor onderzoek (een commerciële vennootschap waarin de moederonderneming voor meer dan 50 % deelneemt of de meerderheid van de stemmen heeft en die voldoet aan de definitie van organisatie voor onderzoek), of door de organisatie voor onderzoek samen met andere organisaties voor onderzoek of samen met derden middels de sluiting van overeenkomsten inzake bepaalde diensten na een open aanbestedingsprocedure.

2.9.4.2. alle opbrengsten van die activiteiten worden geherinvesteerd in de hoofdactiviteit van de organisatie voor onderzoek.

Punt 12.5: De raad beoordeelt of de projectaanvraag voldoet aan het volgende administratieve criterium: het project wordt uitgevoerd in een wetenschappelijke instelling die voldoet aan de eisen van dit besluit.

Korte beschrijving van de feiten en van het hoofdeding

- 1 Op 22 mei 2019 heeft de Latvijas Zinātnes padome (wetenschappelijke raad van Letland; hierna: „raad”) de voorwaarden van een oproep tot het indienen van voorstellen voor projecten op het gebied van fundamenteel en toegepast onderzoek voor het jaar 2019 goedgekeurd en een oproep tot het indienen van projectvoorstellen bekendgemaakt (hierna: „oproep”).
- 2 In het kader van die oproep heeft verzoekster, SIA STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS IN RIGA, een voorstel ingediend voor het project „Analyse van onbenut arbeidspotentieel: oudere vrouwelijke ondernemers in de Baltische staten” (hierna: „projectvoorstel”).
- 3 Bij besluit van de raad van 19 september 2019 (hierna: „besluit”) is het projectvoorstel van verzoekster afgewezen wegens het niet vervullen van het subsidiabiliteitscriterium in punt 12.5 van besluit nr. 725 van de ministerraad van 12 december 2017 betreffende de procedures voor de evaluatie van projecten op het gebied van fundamenteel en toegepast onderzoek en voor het beheer van de financiering ervan (hierna: „besluit nr. 725”), dat inhoudt dat het project moet worden uitgevoerd „in een wetenschappelijke instelling die voldoet aan de vereisten van dit besluit”.
- 4 In zijn besluit verklaarde de raad dat verzoekster niet kon worden beschouwd als een wetenschappelijke instelling die in aanmerking komt voor de toekenning van staatsmiddelen, aangezien niet kon worden aangetoond dat zij voldeed aan het bepaalde in punt 2.7 van besluit nr. 725 en in artikel 2, punt 83, van verordening nr. 651/2014 van de Europese Commissie van 17 juni 2014 (hierna: „verordening nr. 651/2014”).
- 5 Deze conclusie is gebaseerd op het feit dat, zoals kan worden opgemaakt uit het projectvoorstel, in 2018 het aandeel van de niet-economische activiteiten van

verzoekster 34 % bedroeg en het aandeel van economische activiteiten 66 %. Daaruit had de raad afgeleid dat de hoofdactiviteit van verzoekster van commerciële aard was en de hoofdactiviteit van verzoekster niet kon worden geacht te bestaan in het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling of het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht. Ook bevatten de door verzoekster overgelegde documenten volgens de raad geen enkele informatie waaruit bleek dat alle inkomsten van verzoekster uit haar hoofdactiviteit in die hoofdactiviteit werden geheinvesteerd.

- 6 Verzoekster heeft beroep in rechte ingesteld tegen het besluit van de raad waarbij deze had geconcludeerd dat zij niet als een wetenschappelijke instelling in de zin van besluit nr. 725 kon worden aangemerkt, ter onderbouwing waarvan verzoekster de hiernavolgende argumenten aanvoerde.
- 7 Verzoekster was van mening dat zij voldeed aan het criterium van punt 12.5 van besluit nr. 725, aangezien zij was ingeschreven in het register van wetenschappelijke instellingen en tevens een hoofdactiviteit van niet-economische aard in de zin van punt 2.9 van dat besluit uitoefende.
- 8 In dit verband heeft verzoekster documenten aangedragen die moesten aantonen dat de financiële bijdragen uit de hoofdactiviteit zijn gescheiden van de activiteiten van economische aard en dat de winsten uit die economische activiteiten van verzoekster werden geheinvesteerd in de hoofdactiviteit van de onderzoeksorganisatie.
- 9 Ook voerde verzoekster aan dat de raad geen rekening had gehouden met haar bedrijfsstructuur. Volgens verzoekster was haar enige vennoot de stichting „Rīgas Ekonomikas augstskola – Stockholm School of Economics in Riga”, die in overeenstemming met artikel 2, lid 2, van de wet op de verenigingen en stichtingen geen winstoogmerk heeft. Daarenboven betoogde verzoekster dat zij zich onderscheidde van andere privaatrechtelijke entiteiten in die zin dat het voor haar in beginsel onmogelijk was om de door haar gegenereerde winsten niet in haar hoofdactiviteit te herinvesteren.
- 10 Volgens verzoekster bleek uit de door haar aangedragen documenten dat zij meer middelen in de onderzoeksactiviteit investeerde dan zij inkomsten uit die activiteit verwierf. Voorts verklaarde zij dat zij de onderzoeksactiviteit bekostigde uit ofwel eigen middelen, ofwel subsidies voor de onderzoeksactiviteit.
- 11 Volgens verzoekster blijkt uit de bijzondere wet op de hogeschool voor economische wetenschappen van Riga, die haar activiteiten regelt, en uit haar statuten en de regels die bij haar oprichting zijn vastgelegd, dat een van de modaliteiten van haar hoofdactiviteit het verrichten van onderzoek en wetenschappelijk werk was.
- 12 De Administratīvā rajona tiesa (bestuursrechter in eerste aanleg, Letland) heeft het beroep bij vonnis van 8 juni 2020 verworpen.

- 13 Naar het oordeel van die rechter is een van de omschreven activiteitsgebieden van verzoekster de wetenschappelijke activiteit, in het kader waarvan fundamenteel en toegepast onderzoek in de economische wetenschappen wordt verricht en de resultaten daarvan worden verspreid. In de opvatting van de Administratīvā rajona tiesa kan verzoekster ook een economische activiteit uitoefenen, aangezien de wet op de verenigingen en stichtingen dit niet verbiedt.
- 14 Volgens de Administratīvā rajona tiesa blijkt uit het omzetverslag over het jaar 2018, dat bij het projectvoorstel van verzoekster is gevoegd, dat de inkomsten en uitgaven die verband houden met de economische activiteiten van verzoekster de overhand hebben boven (hoger zijn dan) die welke verband houden met de niet-economische activiteiten. Bijgevolg behoort verzoekster niet tot de wetenschappelijke instellingen waaraan overheidsfinanciering kan worden toegekend voor het verrichten van fundamenteel en toegepast onderzoek.
- 15 Volgens deze rechter volgt uit besluit nr. 725 en uit verordening nr. 651/2014 dat om in aanmerking te komen voor financiering voor fundamenteel en toegepast onderzoek, de niet-economische activiteiten van de entiteit die het projectvoorstel indient prioriteit moeten hebben of procentueel de meerderheid moeten vormen.
- 16 Ten aanzien van de rechtstreekse toepasselijkheid van verordening nr. 651/2014 merkt de Administratīvā rajona tiesa op dat daarin de categorieën staatssteun zijn vastgesteld die verenigbaar zijn met de interne markt en de gemeenschappelijke regels voor de toekenning van staatssteun, maar geen specifieke criteria worden gegeven voor de selectie van de entiteiten die de projecten voorstellen. Om die reden heeft de Letse wetgever, teneinde de onzekerheid over het gebruik van staatssteun voor economische activiteiten te verminderen, bepaald dat staatssteun voor het verrichten van fundamenteel en toegepast onderzoek kan worden toegekend aan wetenschappelijke instellingen waarvan de hoofdactiviteit (het hoofddoel) geen verband houdt met een economische activiteit.
- 17 Verzoekster heeft hoger beroep tegen het vonnis van de Administratīvā rajona tiesa ingesteld, op de hiernavolgende gronden.
- 18 Ter ondersteuning van haar hoger beroep betoogt verzoekster dat de Administratīvā rajona tiesa is voorbijgegaan aan de omstandigheid dat het fundamentele en toegepaste onderzoek zowel in het kader van een economische activiteit als in het kader van een niet-economische activiteit kan worden verricht, en dat de conclusie van de rechter betreffende de rechtstreekse toepasselijkheid van verordening nr. 651/2014 ongegrond moet worden geacht.
- 19 In de eerste plaats heeft de Letse wetgever niet bepaald dat de niet-economische activiteiten van de entiteit die het projectvoorstel indient prioriteit moeten hebben, noch dat de inkomsten uit die activiteiten hoger moeten zijn dan de inkomsten uit economische activiteiten.
- 20 In de tweede plaats heeft de wetgever in punt 2.7 van besluit nr. 725 opgenomen dat de entiteit die het projectvoorstel indient moet voldoen aan de vereisten van

verordening nr. 651/2014. Ook van deze bepaling moet derhalve worden onderzocht of zij strookt met de geest en het doel van artikel 2, punt 83, van verordening nr. 651/2014.

- 21 Volgens verzoekster kan besluit nr. 725 niet los van de bepalingen van verordening nr. 651/2014 worden uitgelegd. In haar zienswijze kan een uitlegging van verordening nr. 651/2014 die in strijd is met de uitlegging van de juridische regels in de mededeling van de Europese Commissie niet worden aanvaard.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

De voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding zijn weergegeven in de korte beschrijving van de feiten en van het hoofdgeding.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 22 De [Administratīvā] [a]pgabaltiesa (regionale bestuursrechter, Letland) moet de vraag beantwoorden of kan worden aangenomen dat verzoekster een wetenschappelijke instelling is die voldoet aan de vereisten van besluit nr. 725 (en die van artikel 2, punt 83, van verordening nr. 651/2014) en recht heeft op overheidsfinanciering voor het verrichten van onderzoek. Zowel de raad als de Administratīvā rajona tiesa heeft geoordeeld dat verzoekster niet behoort tot de categorie van wetenschappelijke instellingen die in aanmerking komen voor staatssteun voor het verrichten van fundamenteel en toegepast onderzoek, aangezien de inkomsten en uitgaven die verband houden met de economische activiteit van verzoekster de overhand hebben boven (hoger zijn dan) de inkomsten uit de niet-economische activiteiten. Tegelijkertijd is het in het geding van essentieel belang dat wordt verduidelijkt wat het lidmaatschap van een organisatie voor onderzoek behelst, dat wil zeggen of de activiteit van die organisatie al dan niet een winst oogmerk heeft en of het is uitgesloten dat er voordeel uit de exploitatie van de resultaten van het onderzoek wordt verkregen.
- 23 Uit de wet op de hogeschool voor economische wetenschappen van Riga en uit de oprichtingshandelingen van verzoekster kan worden opgemaakt dat haar activiteit in hoofdzaak is gericht op de exploitatie van onderwijsprogramma's en het verrichten van wetenschappelijk onderzoek.
- 24 Volgens verzoekster dient haar economische activiteit geen commercieel doel en is haar organisatiestructuur zodanig dat het lid (een stichting) van verzoekster geen enkel voordeel kan halen uit de exploitatie van de onderzoeksresultaten.
- 25 Het enige lid van verzoekster, de stichting „Rīgas Ekonomikas augstskolas – Stockholm School of Economics in Riga”, is ingeschreven in het register van verenigingen en stichtingen en heeft als hoofddoel het bevorderen van het algemeen nut, daar zij ernaar streeft om managementopleidingen van hoge kwaliteit te verzorgen en de ontwikkeling van en de toegang tot de wetenschap te

stimuleren, om op die manier de economische ontwikkeling van de Baltische staten en inzonderheid Letland te stimuleren. De stichting heeft tevens tot doel om de activiteiten van verzoekster in de Republiek Letland te waarborgen en te ontwikkelen door te zorgen voor een goed beheer van de hogeschool en de werving van donaties, hetgeen noodzakelijk is om de activiteiten van de hogeschool te kunnen uitoefenen en de studenten te kunnen ondersteunen bij het betalen van de studiekosten via de toekenning van beurzen. Op die manier wordt aan getalenteerde studenten uit de Baltische staten de mogelijkheid geboden om dicht bij huis een concurrerende economische opleiding te volgen, wat op zijn beurt ten goede komt aan de economie van de Baltische staten, aangezien daarmee de toetreding van hooggekwalificeerd personeel en jonge ondernemers tot de economische structuur van Letland, Litouwen en Estland wordt verzekerd en aangemoedigd.

- 26 In navolging van verzoekster kan derhalve worden gesteld dat de winsten die de stichting verkrijgt uit haar economische activiteit uitsluitend kunnen worden gebruikt voor de verwezenlijking van het in de statuten vastgestelde doel.
- 27 Uit de nationale wetgeving volgt dat om voor overheidsfinanciering in aanmerking te komen, de aanvrager krachtens punt 2.7 van besluit nr. 725 drie cumulatieve voorwaarden moet vervullen, te weten: 1) de entiteit die het projectvoorstel indient moet zijn ingeschreven in het register van wetenschappelijke instellingen, 2) de entiteit moet, in overeenstemming met de voor haar activiteiten geldende regels (statuten, intern reglement of oprichtingsakte), in hoofdzaak activiteiten met een niet-economisch karakter zoals gedefinieerd in punt 2.9 van dat besluit uitoefenen, en 3) de entiteit die het projectvoorstel indient moet voldoen aan de definitie van organisatie voor onderzoek in artikel 2, punt 83, van verordening nr. 651/2014.
- 28 In mededeling 2014/C 198/01 van de Europese Commissie van 27 juni 2014 getiteld „Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie” (hierna: „mededeling van de Commissie”) wordt in punt 2.1 bepaald dat organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding en onderzoeksinfrastructuur in aanmerking komen voor staatssteun indien de overheidsfinanciering die zij ontvangen voldoet aan alle voorwaarden van artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Zoals wordt toegelicht in de mededeling over het begrip „staatssteun”, moet de begunstigde van staatssteun een onderneming zijn, maar hangt deze kwalificatie niet af van haar rechtsvorm, dat wil zeggen van de vraag of zij een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke entiteit is, of van haar economische karakter, dat wil zeggen of zij al dan niet winst beoogt te maken. Doorslaggevend is veeleer of de begunstigde een economische activiteit uitoefent die bestaat in het aanbieden van producten of diensten op een bepaalde markt.
- 29 In punt 2.1.1. van voornoemde mededeling van de Commissie wordt daarnaast bepaald dat wanneer dezelfde entiteit activiteiten van zowel economische als niet-economische aard uitoefent, artikel 107, lid 1, van het Verdrag betreffende de

werking van de Europese Unie niet van toepassing is op de overheidsfinanciering van niet-economische activiteiten indien de beide soorten activiteiten en de kosten, de financiering en de inkomsten ervan duidelijk kunnen worden onderscheiden, zodat kruissubsidiëring van de economische activiteiten daadwerkelijk wordt vermeden. Het bewijs van een correcte toerekening van kosten, financiering en inkomsten kan worden geleverd door de financiële jaarrekeningen van de betrokken entiteit.

- 30 In de definitie van organisatie voor onderzoek in artikel 2, punt 83, van verordening nr. 651/2014 wordt niet bepaald dat de organisatie voor onderzoek een specifiek deel van de omzet moet behalen uit de niet-economische hoofdactiviteit. Het Unierecht voorziet in de verplichting om een scheiding aan te brengen tussen de financiering en de inkomsten, zodat kruissubsidiëring wordt vermeden, en om na te gaan of aandeelhouders en andere leden van de onderneming al dan niet toegang tot de door de entiteit geproduceerde resultaten hebben.
- 31 Indien de door de Administratīvā rajona tiesa en de raad vastgestelde criteria voor de toekenning van steun aan een wetenschappelijke instelling, waarvan de inkomsten en uitgaven in verband met de economische activiteit verhoudingsgewijs lager moeten zijn dan die van de niet-economische activiteiten, passend worden geacht, wordt de mogelijkheid voor particuliere instellingen voor hoger onderwijs om staatssteun voor onderzoek te ontvangen beperkt en wordt een ongelijke behandeling toegestaan, aangezien de inkomsten en uitgaven van deze instellingen die voortvloeien uit hun economische activiteiten altijd hoger zullen zijn dan die van openbare instellingen voor hoger onderwijs. Concreet worden in het geval van laatstgenoemde instellingen de inkomsten uit de betaling van studiegelden toegerekend aan de niet-economische activiteiten, terwijl in het geval van particuliere instellingen voor hoger onderwijs de inkomsten uit de betaling van studiegelden worden toegerekend aan de economische activiteit. Dezelfde soort inkomsten van openbare en particuliere instellingen voor hoger onderwijs worden dus toegerekend aan twee verschillende concepten, hetgeen resulteert in een ongelijke behandeling van aanvragers.
- 32 Wanneer enkel en alleen wordt uitgegaan van de mathematische verdeling van de door de Administratīvā rajona tiesa en door de raad vastgestelde percentages, wordt particuliere instellingen voor hoger onderwijs in wezen het recht ontzegd om overheidsfinanciering voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek te ontvangen. In punt 3 van de inleiding van de mededeling [2014/C 198/01] van de Commissie wordt opgemerkt dat in het kader van de „Europa 2020”-strategie het vlaggenschipinitiatief „innovatie-Unie” naar voren is geschoven, dat ten doel heeft om de randvoorwaarden en de toegang tot financiering voor onderzoek en innovatie te verbeteren, zodat innovatieve ideeën kunnen worden omgezet in producten en diensten die zorgen voor groei en banen. In casu kan de uitlegging die de Administratīvā rajona tiesa en de raad aan de definitie in artikel 2, punt 83, van verordening nr. 651/2014 hebben gegeven worden beschouwd als strijdig met de door de Unie vastgestelde doelstellingen en met de in de mededeling van de

Commissie verwoorde zienswijze op de procedure voor de toekenning van staatssteun. Bovendien leidt een dergelijke toepassing van de regels tot een ongelijke behandeling van openbare en particuliere instellingen voor hoger onderwijs.

In overweging 49 van verordening nr. 651/2014 wordt in algemene zin een procentuele verhouding gegeven wanneer de infrastructuur van de organisatie voornamelijk wordt gebruikt voor een niet-economische activiteit. Uit deze procentuele verdeling van de infrastructuur van de organisatie kan evenwel niet worden afgeleid dat in verordening nr. 651/2014 wordt bepaald of het op grond van de definitie van organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding gerechtvaardigd is om de relatieve verdeling van de bijdragen uit de organisatie, die overeenkomen met de inkomsten van en de financieringsuitgaven voor de economische en de niet-economische activiteit, in aanmerking te nemen om te bepalen of de organisatie kan worden beschouwd als een organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding in de zin van verordening nr. 651/2014.

WERKDOCUMENT